

Til de respective Skolekommissioner samt
Skolelærerne paa Kjøbenhavns Amt

Anordningen for Almue Skolevæsenet af 29de Juli 1814 Pag. 36 § 17 har befalet Skolelærerne at indsende, med Kommissionens Betænkning derover, Underviisnings Time Tabeller for hver Dag i Ugen, saavel for Sommer som for Vinter-Skolen.

Fra mange Sogne have vi endnu aldeles inden saadanne Lections Tabeller modtegne, og de som vi fra nogle Sogne have modtaget til Approbation hvoraf en Deel ere kun lidet svarende til Hensigten, angaaer blot Skoleundervisningen om Vinteren.

Disse Lections Tabeller Hensigtsmæssigen indrettede ere ligesaa nødvendige for enhver Skole, hvori enhver Afdelings Børn skal gjøre den tilbørlige Fremgang i alle Deelee; som de ere i sig selv saare vanskelige at forfatte hensigtsmæssige saaledes at alle Skoleunderviisnings Gjenstande i det rigtige Forhold fordeles med Hensyn til Tiden saavel som til Børnene, og saaledes at det bliver mueligt for een Lærer Hensigtsmæssigen at beskjæftige 2de Afdelinger Skolebørn paa eengang i Skolen.

Vi have derfor forfattet, og med denne Circulaire fremsende 3de Udkast til disse Lections Tabeller for Underviisningen saavel i Sædetiden, om Sommeren som om Vinteren, for at vise, hvorledes saadanne Tabeller Hensigtsmæssigen kan indrettes.

Men de locale Omstændigheder s.f. Skolelærernes større eller mindre Grad af duelighed, Skolebørnenes større eller mindre Antal, flere eller færre Underviisnings Gjenstande, Skolegang i Heele eller Halve Dage o.s.v. kan gjøres een eller anden Forandring i disse Udkast fornøden for nogle Skoler, saa ville de respective Kommissioner inden Marts Maanedes Udløb til os indsende enten Skolelærernes skriftlige Erklæring, at de i et og alt vælge disse af ududkastede Lections Tabeller til Regel og Rettesnor ved deres Underviisninger eller hvis locale Omstændigheder gjøreen eller anden Forandring deri fornøden, da inden bemeldte Tid at indsende til vor Approbation af Skolelærere forfattede og efter det locale forandrede Lections Tabeller forsynede med Kommissionens Betænkning derover.

Ogsaa for Præliminair og Fabrik Skolerne, maae tilsamme Tid saadanne Lections Tabeller indsendes til Approbation. Hvorefter de opslaaes i Skolerne til ufravigelig Rettesnor.

Anmærkninger under 1ste Tabel:

1.

Med Indenadslæsningen med 1ste Afdeling maa Lærerne forbinde kateketiske Samtaler der Lærer Børnene at fatte Indholden og gjøre Rede for samme.

2.

Børnene bør tidligen og alvorligen vænnes til at læse over paa deres Religions Lectie ikke blot efter Ord d.e. at lære den ordret udenad, men først og fornemmelig efter Indhold, saa at de nøie opleder og eftertænke de deri forekommende Begreber og Sætninger (samt hvis Forklaring og Beviserne for disse) saaledes som Lærerens Katekist haver gennemgaaet Lectiens Indhold; da han foresatte Børnene samme.

Og saaledes bør Læreren stedse igjen kræve Lectier af Børnene, saa at de først gjør Rede for Indholden, derefter for Ordene udenad.

3.

Naar Katekismussen med 1ste Klases 2den Afdeling vedbørligen er gennemgaaet, saa kan der ? begyndes med denne Afdeling med Lærebogen.

4.

Børnene bør tidligen veiledes til at læse over paa deres Bebelhistorie Lectie, saaledes at de kan udenad ordret, men med egne Ord kunne ordentligen fortælle den historiske Indhold af, men ogsaa gjøre Rede for de deri forekommende Begreber, Dyder og Laster og moralske Lærdomme, saaledes som Lærerne kateketisk haver gennemgaaet Lectien, da han foresatte den.

Og saaledes bør Læreren stedse kræve den foresatte Lectie af Børnene. Børnenes Lections Tabeller giver de smaae Børn af 1ste Klasse ½ Time til at læse over paa deres Religions og Bebelhistorie Lectie i Skolen. De større Børn af 2den Klasse bør læse over paa den hjemme.

5.

Da den nye Skoleanordning kræver bibelske Historier af 1ste Klasse, saa maae Bibelhistoriebogen tillige især være Læseøvelse Bog for 2den Afdeling.

6.

Det Barn af 2den Afdeling der skal øve 1ste Afdeling i Udenads Bogstavering og Hovedregning, bør først gjøre Rede for egen Lectie i Religion eller bibelske Historier.

7.

Med Udenads Bogstavering med 1ste Klasse kan lettelig forbindes den første Begyndelse med Dansk Gramatik (at kjende de forskjellige slags Ord, Singularis og Pluralis o.s.v. samt de derpaa sig grundede Regler for Bogstavering og Retsskrivning).

8.

Rigtig nok hører Danske Stile og Retsskrivnings Øvelser til 2den Klasses Børn, men dertil bør de allerede i 1ste Klasses 2den Afdeling forberedes og veiledes, hvorfor deres Lections Tabeller er bestemte en vis Termin til denne vigtige Forberedelse.

Med disse Stile Forberedelser er det Lærernes Sag mundtlig ved dansk og Tavle at vinde Børnene til det som er aldeles nødvendig for at skrive eller stile godt, at ordne sine Tanker og finde Stof og fremsætte det i ordentlige Sætninger, ligeledes til at udvide Sætninger med passende Tillægs Ord, oplysende Mellemsætninger til ? de Grunde, Omstændigheder... Resten af siden er revet af! Der springes videre til post 9!

9.

Det som gjælder om de Lections Tabellen for 1ste Klasses Forberedelser til Tavleregning, hvortil Læreren paa dansk og Tavle maa forberede Børnene med at gennemgaa Maaden Tabellens forskjellige Værdi i en Talrade. Fremgangs Maaden ved enhver af de fire Specier i ovennævnte Tal est: Hvorledes Prøve gjøres i enhver Regnemaade o.s.v. fra at Børnene heri erholde tydelig Kundskab og Fasthed, forinden de selv begynde at regne Opgaver paa deres egne Tavler.

10.

Forstands Øvelser ere høist vigtige, ikke allene for den store, men ogsaa for de mindre Børn i Skolen. Ved en rigtig Underviisnings Metode bliver og Underviisningen i Religions Bibelhistori Regning og til Forstands Øvelser.

Men da Skoleanordningen kræver særskilte Forstands Øvelser saa have disse ogsaa i Lections Tabellen erholdte dertil særskilte bestemte Timer i

hvilke Børnene i hver Afdeling kan og bør paa en Forstandsøvende Maade bringes en Mængde rigtige Begreber og Sandheder hvortil der ikke gives saa god Tid og Raadighed under den øvrige Skoleunderviisning.

Læreren bør derfor have udarbejdet ? af Malerier fremstillede til ? og vanskeligere Forstands Øvelser for enhver Afdeling... Blækket udvisket og ulæseligt. Der springes til punkt 11!

11.

Til 2den Klasses Stiil Udarbejdelse forudsættes at Læreren har optegnet sig en Samling af passende lettere og vanskeligere Opgave Spørgsmaals Sætninger (Lære at besvare o.s.v., som han giver Børnene til skriftlig at udarbejde).

12.

Ved at rette disse Stiiludarbejdelser behøver Læreren ikke hver Gang at gennemsee hver enkelt Barns. Han tager snart et snart et andet Barns Udarbejdelse, og gennemgaar og rette samme og derefter retter de deres egen.

13.

Ved 2den Klasses Tavleregning forudsættes ligeledes at Læreren har udarbejdet en saadan Samling af ? Opgaver af alle REgne Arter, hvoraf han paa samme Tid kan tildele Børnene de Stykker de skal udregne, og har i sin Samling af Opgaver ved hvert N. tegnet det rigtige Facit vil han strax kunne see om Barnet har regnet rigtigt især naar han stedse lader gjøre Prøve paa Stykket. Tavleregnings Rettelser vil da ikke medtage saa megen Tiid.

14.

Naar de bibelske Historier, som de bør, ere gennemgaaede, lært og ? af 1steKlasses 2den Afdeling og 2den Klasses 1ste Afdeling, saa bør den kristelige Religions Historie efter Christi Fødsel gennemgaaes af Lærer og 2den Klasses 2den Afdeling efter det Udtag der af ham findes i de nyere Udgaver af Touboes bebelske Historier, hvilket Udtag Læreren ved udførligere Forklaringer og F? bør forstaa at sættes i fuldstændigen og klarere Lys.

Kjøbenhavns Amts Skole Direction den 31 Januar 1915

Moltke Eiler Mammond

Udkast til Lections Tabel for Undervisningen
Føraars og Eftøraars Pløietider
1ste Klasse

Formiddag

Mandag: Fra Kl. 8 til 8 3/4: 1ste Afd: Bøn. Indenadslæsning med Læreren. 2. Afd.: overlæser Religions Lectien saavel efter Indhold som Ord.

Mandag: Fra Kl. 8 3/4 til 9 1/4: 2den Afd.: Gjør Rede for Religions Lectien saavel dens Indhold som Ord. 1ste Afd.: Hovedregning med at Lære af 2den Afdeling.

Mandag: Fra Kl. 9 1/4 til 9 1/2: Hele Klassen gaar ud for at røre sig.

Mandag: Fra 9 1/2 til 10 1/4: Udenadsbogstavering med hele Klassen, hvormed forbindes noget Dansk Gramatik.

Mandag: Fra 10 1/4 til 11: 2den Afd. foresætter kateketisk en nye Lection. 1ste Klasse skriver Tal eller Bogstaver.

Mandag: Fra 1 til 1 3/4: Smukskrivning med hele Klassen.

Mandag: Fra 1 3/4 til 2 1/2: Hovedregning med hele Klassen.

Mandag: Fra 2 1/2 til 2 3/4: Hele Klassen gaar ud og rører sig.

Mandag: Fra 2 3/4 til 3 1/2: Veiledning til dansk Stil og Retskrivning.

Mandag: Fra 3 1/2 til 4: Forstands Øvelser.

Tirsdag: 8 til 8 3/4: 1ste Afd.: Indenadslæsning med Læreren. 2den Afd.: Læser over paa Bibelhistorie Lectien at fortælle samme.

Tirsdag: 8 3/4 til 9 1/4: 2den Afd. gjør Rede for Bibelhistorie. 1ste Afd. Udenadsbogstavering med et Barn af 2den Afdeling.

Tirsdag: 9 1/4 til 10 1/4: Ligeledes. Altså som mandagens program.

Tirsdag: 10 1/4 til 11: 2den Klasse: Indenadslæsning i Bibelhistorie, da en nye Lectie gennemgaaes. 1ste Afd. skriver Tal eller Bogstaver.

Tirsdag: 1 til 1 3/4: Ligeledes. Altså gentagelse af mandag!

Tirsdag: 1 3/4 til 2 1/2: 1ste Afd.: Hovedregning med Læreren. 2den Afd.: Læser over til Skrivtlæsning.

Tirsdag: Fra 2 1/2 til 2 3/4: Ligeledes. Altså gentagelse af mandag.

Tirsdag: Fra 2 3/4 til 3 1/2: 2den Afd.: Skriftlæsning med Læreren. 1ste Afd.: Bog Læsning med et Barn af 2den Afdeling.

Tirsdag: Fra 3 1/2 til 4: Forstands Øvelser

Onsdag: Som mandag indtil kl. 1 3/4 til 2 1/2: Hovedregning med hele Klassen.

Onsdag: 2 1/2 til 2 3/4: Ligeledes. Altså gentagelse af mandag.

Onsdag: 2 3/4 til 3 1/2: Veiledning til Tavleregning.

Onsdag: 3 1/2 til 4: Ligeledes. Altså forstandsøvelser, som går igen fra mandag til fredag.

Torsdag: Hele dagen er som tirsdag.

Fredag: Hele dagen er som mandag.

Løverdage: 8 til 8 3/4: Som Tirsdag. 8 3/4 til 9 1/4: 2den Afd. som Tirsdag. 1ste Afd.: Læser over paa Indholdet af den videre Læsebog, som hele Ugen er læst for at fortælle samme.

Løverdage: 9 1/4 til 9 1/2: Ligeledes. Altså pause som resten af ugens dage.

Løverdage: 9 1/2 til 10 1/4: 1ste Afd.: Øves i at fortælle Indholdet af deres Læsebog. 2den Afd.: læser over paa Multiplications Tabellen efterskriver smukke Talrader.

Løverdag: 10 1/4 til 11: Som Tirsdag.

Løverdag: 1 til 1 3/4: Ligeledes.

Løverdag: 1 3/4 til 2 1/2: Som Mandag.

Løverdag: 2 1/2 til 2 3/4: Ligeledes.

Løverdag: 2 3/4 til 3 1/2: Som Onsdag.

Løverdag: 3 1/2 til 4: Synge Øvelser.

Fra pløjetiden til høst gik børnene i 1. klasse i skole fra 7 til 16 mandag, onsdag, torsdag og lørdag. Mellem klokken 10 og 13 var der dog fri, så børnene kunne gå hjem og spise frokost og deltage i arbejdet.

I selvsamme periode, altså fra pløjetid til høst, gik 2. klasse kun i skole tirsdag og fredag, men også fra 7 morgen til 4 eftermiddag med tre timers pause midt på dagen. Bemærk at 2. klasse slet ikke gik i skole, når der var pløjetid om foråret og efteråret!

Om vinteren gik børnene i 1. klasse i skole fra 9 til 16 med en times frokostpause fra 12 til 13. Børnene gik i skole mandag, onsdag, torsdag og lørdag. Børnene i 2. klasse gik i skole tirsdag og fredag, også fra 9 til 16 og med pause mellem 12 og 13.